

שמיני חג העצרת תכף חוזרים לסורם ורואים כאלו אימת הדין נסתלקה חלילה ואין בו מקום להתעורר בתשובה. והם טועים, כי עבודת ה' היא עיקר המנוחה והמרגוע ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה ובעבודתו ית' ע"ש, וזהו מה שסיים הכתוב ויסעו מהר ה' כתינוק וגו' כנז"ל, עם שבאמת כי ארון ברית ה' נוסע לפניו לתור להם מנוחה ולא עול ח"ו, ורק ענן ה' ערפל ועלטה כסתה פניו בנוסעם מן המחנה כתינוק וגו', ובוזה פי' רז"ל ואתה עיף ויגע, בעול התורה ומצות, וזה לך האות כי לא ירא אלהים אתה ח"ו, השי"ת ידריכנו לעבודתו ית' אכ"ר.

טו) עץ המן שהכין למרדכי היה מבית קדש הקדשים, כי היה כתוב בשטר המכירה שמכר המן את עצמו לעבד ביד מרדכי שאם לא יעבוד המן למרדכי יתנסח אע מביתיה וזקיף יתמחי עליה, ובהוא פחדא הוה יתיב המן ולא רצה המן ליקח העץ מביתו בשביל מרדכי ולקחו מבית קה"ק שלא יתקיים תנאו (כנראה שהיה העץ ההוא בחצרו מזמן החרבן) ורוה"ק אומרת הכסף נתון לך הוא העץ נתון לך במתנה ויתקיים התנאי שבשטר המכר יתנסח אע מביתיה, ה' נחל אשכול מתוספתא הובאה לה' מנות הלוי ו"ל ואפ' שלזה כיוון המשורר מהר"י הלוי בשיר מי כמוך באמרו לתלות עליו קדש קדשים מוסב על העץ שהיה מבית קדש קדשין מלבד פשוטו שהוא על מרדכי (ונראה כנ"ל הוא מהעצים של סיפון האולם שבבהמ"ק שהיה רחבו של האולם חמשים אמה כמבואר בתורה ע' בריש מס' עירובין) ונראה כי כל זמן שהיה העץ ההוא מונח בחצרו של המן לא נקנה להמן להיות נחשב אע מביתיה כי כל היכא דאיתיה בגזא דרחמנא איתיה ורק כשהכינו ע"י החרשים וחפר חפירה בביתו ונעצו שם אז קנאו בשינוי ונקרא אע מביתיה, וז"ש חרבונה גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי, עשה לו תיקון והכנה וגם עומד בבית המן שנקנה לו ע"ז ונקרא אע מביתיה שגילה לפני המלך כל התנאי כתוב בשטר מכירה א"ע לעבד למרדכי ושם כתוב התנאי שאם לא יעבוד למרדכי יתנסח אע מביתיה וזקיף יתמחי עליה וסבבה ההשגחה העליונה שהתנאי ההוא יצא לפועל ולכן הסכים המלך ואמר תלוהו עליו כדי שיתקיים התנאי ויותר נראה לו' כי המן לא שם לב לזכור תנאו וכבר בנה העץ לתקרת ביתו וכשלא מצא ע"ז גבוה חמשים המוכשר לעצת זרש אשתו וכל אוהביו סתר תקרת ביתו ממש ונטל העץ ההוא שעיקרו היה מבית קה"ק והעמידו בביתו ולזה רוה"ק אומרת העץ נתון לך כבר נתון לך במתנה שקנית אותו בשינוי של הבנין, וכן שמעתי בשם המד' שסתר המן בביתו והתחיל בחרבנה לאות על מפלתו ולקיים תנאו בשופי במלוא המובן יתנסח אע מביתיה דייקא, ויש לרמוז העץ אשר עשה ר"ת הא"ע להדגיש התנאי א"ע מביתיה.